

בס"ד : בהר בחקותי

כתב : בר-עמ"י בן-ציון רב מכון "אות-עולם" ישראל

פרשת "בהר" מתחילה ומספרת לנו על רשימת המצוות שקבלנו בהר סיני, שנאמר : וידבר ה' אל משה **בהר סיני לאמר**... הבה ונראה...מה המיוחד במעמד הר סיני והתורה מפרטת מצוות הקשורות לעבודת האדמה... שש שנים תזרע שדך ושש שנים תזמור כרמך ואספת את תבואתה. ובשנה השביעית...שנת השמיטה. באמת כבר רש"י שואל מה ענין שמיטה להר-סיני?. והשאלה חדה עוד יותר האם בשביל זה יצאנו ממצריים לקבל חכמה עילאית להיות אנשים קדושים..מדוע אין התורה מספרת לנו מיד על מצוות מיוחדות כגון לימוד תורה הנחת תפילין בהן אנו מובדלים מכל העמים?! מתוך המצוות המפורטת בענינים כ"כ גשמיים וחומריים באה התורה ללמד אותנו... כי התורה היא תורת חיים היא תורה הקשורה לכל גרגר חול לכל המציאות לכל ההויה. עם ישראל אינו מרחף צעבר למציאות. עם ישראל קבל מצוות כדי לחיות בתוך במציאות בתוך כל מציאות החומר ושיהיה החומרי ביותר.

ופרשת בחקותי הסמוכה לה מדברת על ברכות מיוחדות של שפע והצלחה..מה בא קטע זה ללמדנו? כי כל בריאת העולם עומדת ומונהגת וממשיכה להתקיים רק בתנאי אחד "אם בחקותי תלכו.. גם העולם ימשיך להתקיים. אומרת התורה :**"דע לך יהודי, אמנם אתה רגיל לראות שחמה זורחת, הרוח נושבת, התבואה צומחת, אך שים לב ! כל זה עומד ופועל בתנאי אחד והוא – אם תתמסר לתורה כפי שרש"י הקדוש מסביר "** אם בחקותי תלכו..שתהיו עמלים בתורה והן הן הדברים שכדי לקיים בהם את העולם. אין די בלימוד תורה אלא מקפיד רש"י ומדייק "להיות עמלים בתורה" לא רק ללמוד תורה צריך, (שאינן ספק שזה דבר חשוב בפני עצמו) אלא עמל של תורה. פירושו: ביטול כל הרצונות הטבעיים כלפי התורה. כי טבע האדם הוא להשתדל ולחמוק מדבר שהוא מייגע, והתורה דווקא דורשת מן האדם להתייגע ואז בזה העולם יתקיים... הרמב"ן בפירושו עומד על השאלה, הרי קבלה בידנו מחז"ל הקדושים שעל המצוות אין מקבלים שכר בעולם הזה אלא בעולם הבא שנאמר : היום לעשותם" ודורשים מזה כהמשך" ומחר לקבל שכרם". כ"כ אין כל מציאות בעול הזה דבר שיכול להיות גמול על נצחיו של מצוה אחת. אם כן מה הן ההבטחות הבאות בפרשתנו? והרמב"ן משיב שאין כאן עניין כלל של שכר ועונש?

אלא יש להבין את המסר הגדול והחשוב..כל מערכת בנויה ממספר חלקים. המערכות הגדולות פועלות ומפעילות מנגנונים עם פרטים רבים. כאשר משהו "חורק" באחד החלקים הרי כל המערכת משתבשת. במידה ואין הרמוניה ואין רצף - אין האידיאל של אותה מערכת מתפקד. מגלה לנו בורא עולם, כי במערכת של היקום קיים חלק אינטגרלי, בלתי ניתן לסיר אותו מהמערכת כולה וכל נסיון לבודד אותו או לבטל אותו, הרי שכל המערכת תקרוס ולא תתפקד כראוי.

"אם בחקותי תלכו" זה התנאי לקיום המציאות, המערכת תתפקד אם חלק זה יתפקד כהלכה וכראוי. אם לך בריתי יומם ולילה חוקות שמים וארץ לא שמת" קיימת רציפות של המערכות, גשמים פירות, שלום ועוד, חלק מזה אם איננו פועל משתבש כל המהלך התקין של קיום העולם..וכן להיפך, אם עם ישראל עמל בתורה ובניו מקיימים את מצוותיו כפי רצונו אזי העולם מתנהל בסדר וביושר ללא תקלות ומעקשים, עד שלא רק שאין מלחמות בארץ אלא אפילו צורת נשק אינה נראית בארץ ואפילו לא למטחי כבוד. כי בעול החי על פי התורה שהיא תורת חיים, אין מקום כלל עיקר לנשק שנוצר על מנת לקצר חיים רח"ל. ולכן מבטחנו התורה הקדושה אז פועל יוצא מזה בעולם ש"חרב לא תעבור בארצכם" אפילו שלא לצורך מלחמה כך פירש רש"י.

אחריותנו כעם היהודי לשמור את תורת ה' אשר קבלנו במעמד הר סיני, כל המצוות אשר
מכסות כל קטע מחיינו, ובהתנהגות זו, אנו תורמים לעולם כולו.
אכן תפקיד אחראי יש לכל אחד ואחד מאתנו ביחס לעולם כולו.